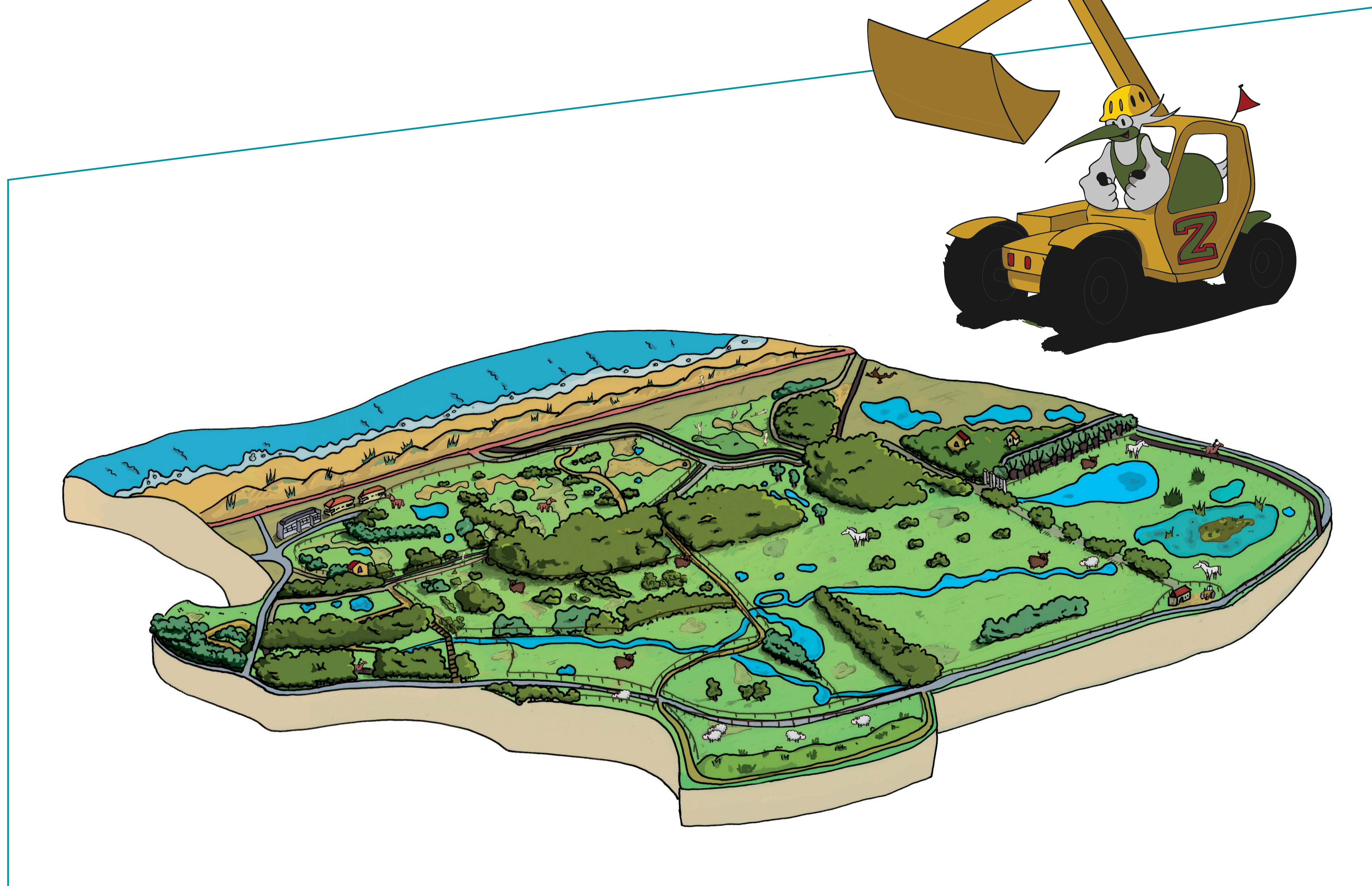

LIFE ZENO

Werken in het Vlaams natuurreservaat De Zwinduinen en –polders

DOELSTELLING

Het Vlaams Natuurreservaat de Zwinduinen en –polders in Knokke-Heist is een groot duin-, bos- en weidegebied van 222 hectare. Het was het projectgebied van het LIFE-natuurproject 'ZENO' (Zwinduinen Ecologische Natuurontwikkeling).

De belangrijkste doelstelling van dit natuurherstelproject was naast communicatie en internationale uitwisseling, het herstel en behoud van de natuurlijke, typische duinhabitats en hun overgang naar de polders. Die kwetsbare en zeldzame biotopen zijn Europees beschermd en zijn dan ook opgenomen in de annex I van de Habitatrichtlijn. Voorbeelden daarvan zijn de beschermde grijze duinen, duingraslanden en vochtige duinvalleien. Het project streefde daarnaast ook naar het behoud of de terugkeer van Europees beschermde amfibieën zoals de boomkikker en de kamsalamander.

REALISATIES

Heel wat aanwezige poelen, vochtige duinvalleien en duingraslanden waren overgroeid door struiken en grassen, beplant door streekvreemde bomen of verdwenen door de aanwezigheid van oude infrastructuur. In het kader van dit Europese project werden struiken en bomen verwijderd, werd er geplagd en werden bestaande poelen geschoond en nieuwe gegraven.

In september 2009 gingen graafmachines aan het werk om het originele landschap van de Kleyne Vlakte in zijn volle glorie te herstellen, de grootste natuurherstelactie van ZENO. Door het graven van kreken en poelen werden opnieuw natte milieus gecreëerd. Zo worden er opnieuw kansen gegeven aan watervogels en aan andere watergebonden dieren en planten. Om die herstelde habitats ook te behouden, werden ten slotte vijf begrazingsblokken gerealiseerd, samen goed voor 168 hectare.

LESSONS LEARNED

Het natuurgebied kent een hoge recreatieve druk. Door de grootschalige ingrepen op korte termijn uit te voeren, deelgebied per deelgebied aan te pakken en terzelfdertijd de recreatieve paden te herstellen in het kader van een ander Europees project, was het gebied niet lang gestoord én kon het project op veel begrip rekenen.

Communicatie in al zijn vormen is hierbij van zeer groot belang.

Gezien het projectgebied slechts één natuurreservaat was, dat enkel door het Agentschap voor Natuur en Bos beheerd wordt, was het een kleinschalig project. ZENO was daarnaast ook zeer goed voorbereid, waardoor de deadlines en het voorziene budget gehaald werden.

